

MONGOLICA

AN INTERNATIONAL ANNUAL OF MONGOL STUDIES

Vol. 11 (32), 2001

INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR MONGOL STUDIES

President	Sh.Ozawa (Japan)
Vice-Presidents	Ch.Bawden (UK) Chingeltei (PRC) W.Heissig (FRG) Sh.Natsagdorj (Mongolia) V.M.Solntsev (Russia) R.Sharma (India) I.Rachewiltz (Australia)
Secretary-General	Sh.Bira (Mongolia)

EDITORIAL BOARD OF THE "MONGOLICA" INTERNATIONAL ANNUAL:

Sh.Bira (Editor in Chief) Mongolia,
A.Derevyanko (Associate Editor) Germany,
K.Sagaster (Associate Editor) Germany,
Chingeltei (China),
B.Dashtseren (Mongolia)
R.Hamoyon (France),
M.Murakami (Japan)
R.Sharma (India)
V.Veit (Germany)

Kh.Purevtogtokh (Executive Secretary and Volume editor)

M.Altantsetseg (Technical Editor)

Ch.Narantuya (Computer typist)

Editorial address: Sukhbaatar Square-3

Ulaanbaatar-11

Mongolia

Office of the IAMS Secretariat, P.O.20A

E-mail: iams@magicnet.mn

Fax: (976-11) 321328

The views expressed, data and events mentioned in this journal are not necessarily endorsed and shared by the Editorial Board or by the IAMS

ISSN 1024-3143

MONGOLICA

AN INTERNATIONAL ANNUAL OF MONGOL STUDIES

VOL. 11 (32), 2001

A Special Issue Containing the Papers of the
Seventh International Congress of Mongolists
Convened under the Patronage of N. Bagabandi,
President of Mongolia
(12-16 August, 1997, Ulaanbaatar)

VOLUME III

Ulaanbaatar

The Secretariat of the International
Association for Mongol Studies

Олон Улсын Монгол Судлалын Холбоо
International Association for Mongol Studies

SEVENTH INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS

Volume III

2-р салбар /Section II/

Хэл бичиг
Mongolian Language and Letters

Салбар хуралдааны дарга проф. Д.Төмөртогтоо
Chairman of the Section Prof. D. Tomortogoo

Нарийн бичгийн дарга Ж.Бат-Ирээдүй
Secretary of the section J. Bat-Ireedui

АГУУЛГА /CONTENTS/

Монголоор тавьсан илтгэл (in Mongolian)

- Бадарч Б., Накаса Х., Эрдэнэбаатар Л. Монгол хэлийг компьютерээр боловсруулах нь 7
- Базаррагчаа М. Эртний монгол хэлний үгийн бүтэц. 21
- Болд Л. Түрэг, монгол хэлний биеийн төлөөний нэрийг тогтолцоонх нь үүднээс харьцуулсан дүн 27
- Булаг Б. Дүнсян хэл ба Монголын нууц товчооны авианы тохиролцоо 39
- Кара Ж. Мажар хэл дэх монголтой төсөөтэй үгсийн учир. . 54
- Кей Ро Ий. "Ногөлдэ" гэдэг үгийн тухай 62
- Ким Ки Сонь. Чезү арлынхны хэлэнд орсон монгол гаралтай болон нэг гаралтай газар усны нэр 66
- Норжин Ц. Д-гийн аймгийн дагаваруудын хураангуй илэрхийлэл 73
- Отгонсүрэн Д. Монгол хэлний үйл үгийн хэвийн захирах холбоо. 85
- Очир А. Хүйтэн голын монгол ба дөрвөлжин бичгийн дурсгалын тухай 93
- Пүрэвжав Э. Монгол, япон хэлний ойролцоо язгуурт хэдэн үйл үгийн тухай 98
- Пүрэв-Очир Б. Монгол хэлний өгүүлбэр дэх үгүйсгэл хэлбэртэй харьцаа, түүний утгын эсрэгцэл 104
- Пюрбеев Г.Ц. Монголчуудын хэлний ухамсар дахь орон зай ба цаг, тэдгээрийг илэрхийлэх арга хэрэглүүр. 114
- Равдан Э. Монгол ярианы хэлний үүргийн өвөрмөц онцлог 120

- *Сагражав Б.* Монгол үндэсний уламжлалт үсэг бичгийн тухай 136
- *Сумъяабаатар Б.* Монгол, солонгос хэлэн дэх нангиад үсгийн тухайт нэр томъёо. 139
- *Сэцэн В.* Бүгд Найрамдах Дундад Ард Улсад монгол хэлний нутгийн аялгууг судалж байгаа нь 157
- *Сэцэнцогт.* Монгол хэлний хорх, хорго, хороо, хүрээ гэх үгсийг алтай хэлэнд харьцуулан судлах нь 165
- *Хашимото М.* Алтай язгуурын хэлнүүд дэх "идэх" гэсэн утгатай язгуур бүтээврийн тухай 168
- *Хөгжилт Ү.* Хар мөрөн нутгийн киргис хэл ба монгол хэлний эгшиг авианы тохиролцоо, онцлог шинж. 171
- *Хөхбаатар.* Хятадад хэвлэгдсэн монгол тогтмол хэвлэлийн түүхэн материалууд ба монгол хэлний орчин үеийн үг хэллэг 181
- *Цолоо Ж.* Арван хоёр жил, сарын ёгт нэр 197
- *Чен Най Шүн, Ян жие.* Өргөн тал дахь Лию улсын дөрөвдүгээр булшнаас олдсон Хядан бага үсгийн хөшөөний бичээсийг судлан тайлбарлах нь 204
- *Чингэлтэй.* Хятад хэл хийгээд монгол хэлний арван хоёр жил. 239
- *Чой Дон-гүэн.* Солонгос манж, монгол хэлний хөндлөнгийн оруулбар өгүүлбэр хийгээд хүсэл зоригийн утгатай өгүүлбэрийн харьцаа 245
- *Чоймаа Ш.* "Монголын Нууц Товчоо"-нд гарах "külüg" хэмээх үгийн утга, гарал хувьсал 258
- *Шагдарсүрэн Ц.* Эртний монгол хэлний хэрэглэгдэхүүнд хийсэн зарим ажиглалт 265

- *Шиотани Ш.* Монгол хэлний хөөрөг, гүүр, хөхүүр, хөөрөг зэрэг үгийн гарал үүслийн тухай 270
- *Эрдэнэсүвд Л.* Монгол хэлний этгээд үг хэллэг 'ба түүний үүсэх аргууд 282

Доклады на русском языке (in Russian)

- *Солнцев В.М., Солнцева Н.В.* О подвижности аффиксов и аффиксо-подобных элементов в алтайских языках юго-восточной азии 288

Papers in English

- *Baatar C.H.Hai.* Several questions in the mongolian language editions of the four books 293
- *Choi Kee-Ho.* A study of the genealogy of Korean and Mongolian languages 297
- *Eva Csakki.* A glimpse at the history of the research on Turkic and Mongolian loan suffixes. 302
- *Jun-Olof Svantesson.* Reduplication in Mongolian phonology 313
- *Hans-Peter Vietze.* The Kalmyk script on computer 322
- *Masanori M.* On verbal suffixes which can indicate a past fact in Modern Mongolian 327
- *Stephane Grivelet.* The study of the Mongolian attempt of script shift and its implication for the definition of digraphia . . 330
- *Tumurtogoo D.* On some inflexional suffixes transferred into the world-stem in Mongolian 336
- *Vivan Franzen.* An acoustic investigation of Mongolian vowels 342